

T.Y.B.Com
Financial Accounting & Auditing Group
Cost Accounting Introduction &
Basic Concepts
(OLD)
(Paper – IV) OCT: - 2016

QP Code : 73223

(3 Hours)

[Total Marks :100]

- Note:**(1) Question No. 1, 2 and 7 are compulsory and answer **any two** from the remaining **each** section.
(2) **Figures** to the **right** indicate full **marks** allotted to the question.
(3) Working notes wherever **necessary** should from **part** of your answer.
(4) Answer **both** the section in the **same** answer book.

(Section-I)

1. (a) Distinguish between Accounting and Auditing. 8
(b) How would you vouch the following? 6
(i) Rent Received
(ii) Credit sales

2. (a) Match the following:- 6

Group A	Group B
• Investigation	• Done by frequent visit to the organization
• Continuous audit	• Available for future reference
• Audit Note Book	• Appointed by the government
• Internal Auditor	• Method of selecting sample
• Random selection	• Invoice
• Dividend	• Goes beyond auditing
	• Appointed by the management
	• Dividend warrant

- b) State whether the following statements are **True or False**. 6
1. Fraud is an unintentional error.
2. Management audit is a statutory audit.
3. Internal control is design by the management.
4. A voucher decides authenticity of the transaction.
5. Documents of title of fixed assets need not be examined.
6. Cost audit is compulsory for all the companies.
3. (a) What is test checking and what are the features of test checking? 6
(b) What is the importance's of vouching? 6

4. (a) What are the objectives of internal audit? 6
(b) What are the contents of an Audit Programme? 6
5. (a) What are the advantages of verification? 6
(b) How would you verify the following?
i) Furniture and Fixture 3
ii) Investment 3
6. Write short Notes on **any Three** of the following. 12
(a) Types of error.
(b) Qualities of an Auditor
(c) Audit working papers
(d) Special audit
(e) Appointment of first auditor

Section II

7. Kolhapur Ltd. Started a factory in Kolhapur on 1st April 2015. Following details are furnished about its activity during the year ended 31st March, 2016:- 20

Raw Material consumed 40,000 units @ Rs.7 per unit.

Direct Wages:-

(a) Skilled worker Rs.9 per unit.

(b) Unskilled worker Rs.6 per unit.

Royalty (on raw material consumed) @ Rs.3 per unit.

Works overheads @ Rs.8 per machine hour.

Machine Hours worked: 25,000

Office Overheads at 1/3rd of Works cost.

Sales Commission @ Rs.4 per unit.

Unit Produced 40,000.

Stock of Units at the end: 4,000 units to be valued at cost of production per unit.

Sale price is Rs. 60 per unit.

Prepare cost sheet showing the various elements of cost both in total and per unit.

8. The following is the summary of the entries in a Contract as on 31st December. 15
2015 in respect of Mumbai Contract

Particular	Rs.
Materials (Direct)	6,00,000
Materials (From stores)	1,30,000
Wages	3,46,000
Direct Expenses	1,34,000
Establishment charges	1,60,000
Plant	6,84,000
Sales of Scrap	36,400
Sub-contract Cost	1,44,000

You are given the following information:

1. Accruals on 31.12.2015 are : wages Rs. 16,000 and Direct Expenses Rs.22,000.
2. Depreciation on plant up to 31.12.2015 is Rs.1,71,000.
3. Included in the above summary of abstract are wages Rs. 20,000 and other expenses Rs.30,000. since certification. The value of the material used since certification is Rs. 41,600.
4. Materials on site on 31.12.2015 cost Rs.2,00,000.
5. Work Certified was Rs. 12,50,000.

Prepare Mumbai Contract Account for the year ended 31st December 2015.

9. A product passes through three processes A, B and C. 6,000 units @ Rs. 40/- per unit were issued to Process A. 15

The following other details were available:

Particular	Process A	Process B	Process C
Direct Labour	24,000	32,000	40,000
Direct Expenses	48,000	96,000	40,000
Wastages(% of Input)	10	10	5
Sale price per unit of wastages	1	2	4

The overheads were charged to the process @ 100% of Direct labor of the respective process.

The final product was sold at Rs.80/- per unit.

There is no stock either at the beginning or at the end.

Prepare process A, B and C Accounts.

[TURN OVER]

- 10 (a) you are given the following information: 9
 Selling Price- Per Unit- Rs. 480
 Variable Cost- Per Unit- Rs. 360
 Fixed Cost- Rs. 21 ,60,000
 Calculate:
 1) Profit Volume Ratio
 2) The Break Even Sales (in Rs. And Units)
 3) Profit at sales Rs. 1,15,20,000
 4) New Break Even Sales in rupees if sale price is reduced by 10%

- (b) Calculate Material Cost variance, Material Price Variance and Material Usage 6
 Variance from the following:
 Standard - For 225 kgs of Finished output
 Material - 338 kgs @ Rs. 30 per kg
 Actual - Production - 2,25,000 kgs
 Material Used - 3,10,000 kgs
 Cost of Material used - Rs. 77,50,000.

11. (a) From the following calculate Labor Cost Variances, Labour Rate Variance 5
 and Labour Efficiency Variance:
 Standard - For 5 Units of output- 25 Hours.
 - Labor Rate Rs. 13 per hour
 Actual Production - 2500 units.
 Actual hours - 6, 125 hours
 Actual Rate - Rs.30 per hour

- (b) From the following details find out Profit and Loss as per Financial Accounts. 5

Particular	Rs.
Under absorption of factory overheads	62,500
Overvaluation of closing stock of Raw materials in Cost Accounts	43,000
Profit as per Cost Accounts	13,50,000
Depreciation Under Recovered in Cost Account	18,500
Over absorption of Administrative Overheads	49,000

- (c) From the following information calculate: 5
 1. Amount of Sales
 2. Break Even Sales
 3. Margin of Safety
 Fixed Cost - Rs.6,40,000
 Profit- Rs. 2,40,000
 Profit Volume Ratio- 25%

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सुचना: (१) प्रश्न क्रमांक १, २ आणि ७ हे अनिवार्य आहेत आणि उर्वरित प्रश्नांपैकी प्रत्येक विभागातील कोणतेही २ प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
- (२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- (३) उत्तरासाठीचे टाचन आवश्यक असेल तेथे उत्तराचा भाग मानला जाईल.
- (४) इंग्रजीतील प्रश्नपत्रिका मूळ मानावी.
- (५) दोन्हीही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.

(विभाग १)

१. (अ) हिशोब तपासणी व लोखा कर्म यातील फरक स्पष्ट करा. ८
- (ब) खालील बाबींचे प्रमाणन कसे कराल? ३
- १) भाडे मिळाले ३
- २) उधार विक्री ३
२. (अ) खाली दिलेल्या जोड्या जुळवा. ६

संच 'अ'	संच 'ब'
● तपास	● व्यापारी संकुलाला सतत भेट देऊन केले जाते.
● अखंड हिशोब तपासणी	● भविष्यात संदर्भासाठी उपलब्ध
● हिशोब तपासणी नोंद वही	● सरकारने नेमलेला
● अंतर्गत लेखापरीक्षक	● नमुना निवडीची पद्धत
● सहज निवड	● पवती
● लाभांश	● लेखापरीक्षणाच्या पलीकडे जाऊन
	● व्यवस्थापनाने नेमलेला
	● लाभांश पावती

ब) खालील विधाने सत्य कि असत्य ते सांगा? ६

१. फसवणूक हि अजाणतेपणी झालेली चूक असते.
२. व्यवस्थापन लेखापरीक्षक हे सव्यधानिक लेखापरीक्षक असते.
३. अंतर्गत नियंत्रणाचा आराखडा व्यवस्थापन बनवते.
४. प्रमाणन एखाद्या व्यवहाराची सत्यता निश्चित करते.
५. स्थिर संपत्तीच्या मालकी हक्क कागदपत्राची तपासणी करण्याची गरज नसते.
६. परिव्यय लेखापरीक्षण सर्व कंपन्यांना अनिवार्य असते.

६

३. अ) नमुना तपासणी म्हणजे काय व त्याचे वैशिष्टे कोणती? ६
ब) प्रमानानाचे महत्व काय असते ते स्पष्ट करा? ६
४. अ) अंतर्गत लेखापरीक्षणाचे उद्दिष्ट स्पष्ट करा. ६
ब) लेखापरीक्षण कार्यक्रमांतर्गत कोणते बाबी समाविष्ट असतात? ६
५. अ) सत्यापनाचे फायदे कोणते असतात ते स्पष्ट करा. ६
ब) खालील बाबींचे सत्यापन तुम्ही कसे कराल?
१) लाकडी सामान ३
२) गुंतवणूक ३
६. खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टिपा लिहा. १२
१) चुकांचे प्रकार
२) लेखापरीक्षकाची गुणवत्ता.
३) लेखापरीक्षण कामकाज कागदपत्र
४) विशेष लेखापरीक्षण.
५) पहिल्या लेखापरीक्षकाची नेमणूक
७. सन १ एप्रिल २०१५ रोजी कोल्हापूर लि. ने कोल्हापूर येथे एक कारखाना सुरु केला. ३१.३.२०१६ २०
ला संपलेल्या वर्षातील व्यवहार खाली दिलेले आहेत.
४०,००० नगर @ रु. ७ प्रती नग प्रमाणे कच्चा माल वापरला.
प्रत्यक्ष मजुरी:
अ) प्रशिक्षित मजूर रु. ९ प्रति नग.
ब) अप्रशिक्षित मजूर रु. ६ प्रति नग.
स्वामित्व (वापरलेल्या कच्च्या मालावर) @ रु. ३ प्रती नग.
कारखाना उपखर्च @ रु. ८ प्रती यांत्रिक तास.
एकूण यांत्रिक तास २५,०००.
कार्यालयीन उपखर्च हा कारखाना उपखर्चाच्या १/३ आहे.
विक्रीवरील अडत @ रु. ४ प्रती नग.
४०,००० नग उत्पादन झाले.
शिल्लक राहिलेले नग: ४,००० नग उत्पादन खर्च प्रती नगात लिहिला.
विक्रीची किंमत रु. ६० प्रती नग.
परिव्यय पत्रक तयार करा ज्यामध्ये एकूण परिव्यय व प्रती नग परिव्यय दाखवा.

८. दिनांक ३१ डिसेंबर २०१५ या संपलेल्या वर्षात मुंबई कंत्राट संबंधी खालील माहिती उपलब्ध आहे. १५

तपशील	रु.
माल (प्रत्यक्ष)	६,००,०००
माल (अप्रत्यक्ष)	१,३०,०००
मजुरी	३,४६,०००
प्रत्यक्ष खर्च	१,३४,०००
स्थापना खर्च	१,६०,०००
सयंत्र	६,८४,०००
भंगार विकले	३६,४००
उप-कंत्राट परिव्यय	१,४४,०००

तुम्हाला खाली दिलेली माहिती उपलब्ध आहे.

- १) दिनांक ३१.१२.२०१५ पर्यंत देणे आहेत: मजुरी रु. १६,००० आणि प्रत्यक्ष खर्च रु. २२,०००.
  - २) दिनांक ३१.१२.२०१५ पर्यंत सयंत्र घसारा रु. १,७१,०००.
  - ३) वर दिलेल्या माहितीमध्ये प्रमाणित केलेल्या कामानंतर झालेला खर्च:-
मजुरी रु. २०,००० आणि इतर खर्च रु. ३०,०००.
प्रमाणित केलेल्या कामानंतर रु. ४१,६०० किंमतीचा माल वापरला
  - ४) दिनांक ३१.१२.२०१५ रोजी शिल्लक राहिलेली माल रु. २,००,०००
  - ५) प्रमाणित काम रु. १२,५०,०००.
- दिनांक ३१ डिसेंबर २०१५ या संपलेल्या वर्षा करीता मुंबई कंत्राट खाते बनवा.

९. एक वस्तू 'अ', 'ब' व 'क' या तीन प्रक्रियेतून जाते ६,००० नाग रि. ४०/- प्रती नाग दराने 'अ' या प्रक्रियेत पाठवले. खाली दिलेली सविस्तर माहिती उपलब्ध आहे.

तपशील	'अ' प्रक्रिया	'ब' प्रक्रिया	'क' प्रक्रिया
प्रत्यक्ष मजुरी	२४,०००	३२,०००	४०,०००
प्रत्यक्ष खर्च	४८,०००	९६,०००	४०,०००
वायफल (%प्रक्रियेत येणाऱ्या मालावर)	१०	१०	५
वायफळ गेलेल्या प्रत्येक नागाची विक्री किंमत	१	२	४

प्रक्रियेतील वरकड खर्च प्रक्रियेतील प्रत्यक्ष मजुरीच्या १००% आकारला जातो.

तयार माल रु. ८० प्रती नगाने विकला जातो.

कोणत्याही प्रक्रियेत सुरुवातीचा वा उरलेला मालाचा साठा शिल्लक उरत नाही.

दिलेल्या माहितीवरून अ प्रक्रिया, ब प्रक्रिया व क प्रक्रिया खाते काढा.

८

१०. अ) खाली दिलेली माहिती याप्रमाणे आहे:-

विक्रीची किंमत प्रती नग रु. ४८०

चल परिव्यय प्रती नगर - रु. ३६०

सिथिर परिव्यय - रु. २१,६०,०००

काढा:-

१. नफा आकारमान गुणोत्तर

२. ना नफा ना तोटा विक्री (रुपयात व नगात)

३. नफा रु. १,१५,२०,००० च्या विक्रीवर.

४. जर विक्रीची किंमत १०% ने कमी केली तर येणारा नवीन ना नफा ना तोटा विक्री रुपयांमध्ये काढा.

९

ब) खाली दिलेल्या माहितीवरून मालातील परिव्यय फरक, मालातील किंमतीतील फरक व मालातील

वापरामधील फरक काढा :-

मानक - २२५ किलो तयार मालासाठी

माल - ३३८ किलो @ रु. ३० प्रती किलो.

उत्पादन झालेला माल - २,२५,००० किलो.

वापरलेला माल - ३,१०,००० किलो.

वापरलेल्या मालाची किंमत - रु. ७७,५०,०००

६

११. अ) खाली दिलेल्या माहितीवरून कामगार वेतन परिव्यय फरक, कामगार वेतन किंमत फरक आणि

कामगार कार्यक्षमता फरक काढा:-

मानक- ५ नग उत्पादन करण्याकरीता - २५ तास लागतात.

- कामगार मूल्य रु. १३/- प्रती तास.

उत्पादन झालेले नग २,५००

लागलेले तास - ६,१२५ तास.

लागलेले मूल्य - रु. ३० प्रती तास.

६

ब) खाली दिलेल्या माहितीवरून परिव्यय खात्यातील नफा अथवा तोटा काढा:-

तपशील	रु.
कारखानदारी उपखर्च कमी दाखवला	६२,५००
परिव्यय पक्षकात शिलकीचा मालाचा साठा चढ्या किंमतीने दाखवला	४३,०००
परिव्यय लेखा पत्रकानुसार दाखविलेला नफा	१३,५०,०००
परिव्यय पत्रकात घसारा कमी दाखवला	१८,५००
कार्यालयीन उपखर्च जास्त दाखवला	४९,०००

५

QP Code : 73223

९

५

क) खाली दिलेल्या माहितीवरून काढा:-

१. विक्रीची किंमत

२. ना नफा ना तोटा विक्री

३. सुरक्षिततेची कड

स्थिर परिव्यय - रु. ६,४०,०००

नफा - रु. २,४०,०००

नफा आकारमान गुणोत्तर - २५ %

PD-Con. 2497-16.